

การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย ด้วยพลัง “บวร” วัดหัวฝาย ตำบลสันกลาง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

สุขภาพกาย - ร่างผู้สูงอายุ, แอโรบิค, ทะเลบำบัด, การแข่งขันกีฬาผู้สูงอายุ, ปั่นจักรยาน, การตรวจสุขภาพผู้สูงอายุประจำปี

สุขภาพใจ - บวชชีพรามณ, ปฏิบัติธรรม

- ให้การช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางในพื้นที่
- มูลนิธิปวยรรณพิพัฒน์
- กองทุนสวัสดิการชุมชน
- ณาปนกิจโรงเรียนผู้สูงอายุ
- ศูนย์ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

มิติที่ 6
ด้าน
สวัสดิการ

- อบรมโรงเรียนผู้สูงอายุ
ดิจิทัล สูงวัยดิจิทัล,
การขายของออนไลน์,
การใช้กลุ่มไลน์ เพจ Fb
- การใช้นโยบาย นาโนบับเบิ้ล,
แม็กซ์โพล, ไอโพล นวัตกรรม

มิติที่ 5
ด้านเทคโนโลยี
และนวัตกรรม

- คัดแยกขยะ, โครงการสันกลางสะอาด,
การแปรรูปขยะ, หมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง,
บ้านสวยเมืองสุข

มิติที่ 1
ด้านสุขภาพ

เด็กและเยาวชน
1574 คน

ครัวเรือน
เปราะบาง
497
ครัวเรือน

**บวร
วัดหัวฝาย**

คนพิการ
301 คน

คนไร้ที่พึ่ง
291 คน

ผู้สูงอายุ
2199 คน

มิติที่ 4
ด้านสิ่งแวดล้อม

**พระครูปวยรรณพิพัฒน์
เจ้าอาวาสวัดหัวฝาย**

มิติที่ 2
ด้านเศรษฐกิจ
พอเพียง

- แปลงผักอัมบุญ,
นาแปลงใหญ่, วิชาทิจ
ชุมชนปวยรรณพิพัฒน์
เพื่อสมุนไพร

- หมู่บ้านรักษาศีล 5 ต้นแบบ
แม่ไม้คำสสิ, ทอดผ้าป่า,
ทอดกฐิน, งานสงฆ์
พระธาตุ, บวชภาคฤดูร้อน,
दानข้าวใหม่, ธรรมสังฆจร,
เป็นหน่วยอบรมประชาชน
ตำบล

มิติที่ 3
ด้าน ศาสนา
ประเพณี
วัฒนธรรม

ผลสัมฤทธิ์ บวร วัดหัวฝาย

มิติที่ 1
ด้านสุขภาพ

ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการ **125** ราย
ทุกราย มีผลการตรวจสุขภาพที่ดีขึ้น
และมีการ Follow Up จาก sw.ศูนย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ปีละ 3 ครั้ง

มิติที่ 2
ด้าน
เศรษฐกิจ
พอเพียง

ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการแปลงผักอิมมูญ **40** ครัวเรือน
นาแปลงใหญ่ **50** ครัวเรือน
และวิสาหกิจชุมชนปียวรรณพิพัฒน์เพื่อสมุนไพรมูล **100** ครัวเรือน
มีรายได้เพิ่มขึ้น

มิติที่ 3
ด้าน ศาสนา
ประเพณี
วัฒนธรรม

ทุกครัวเรือนของบ้านหัวฝาย ตำบลสันกลาง จำนวน **314** ครัวเรือน
เข้าร่วมกิจกรรมด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม อย่างน้อย
3 ครั้ง ต่อปี

มิติที่ 4
ด้าน
สิ่งแวดล้อม

ทุกครัวเรือนของบ้านหัวฝาย ตำบลสันกลาง จำนวน **314** ครัวเรือน
เข้าร่วมโครงการด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งตำบลสันกลางได้รับรางวัล
บ้านสวยเมืองสุข , รางวัลสันกลางสะอาด

มิติที่ 5
ด้านเทคโนโลยี
และนวัตกรรม

- มีการใช้สื่อโซเชียลประชาสัมพันธ์งาน/กิจกรรมของวัดหัวฝาย
ผ่านเพจ พระครูปียวรรณพิพัฒน์ และเพจ โรงเรียนผู้สูงอายุ
วัดหัวฝาย ซึ่งเป็นสื่อสาธารณะ มีผู้ติดตามจำนวน **2,400** คน
- ผู้สูงอายุที่ผ่านการอบรมใช้สื่อดิจิทัลพื้นฐาน (Line, Facebook)
สามารถใช้สื่อได้จริง จำนวน **200** คน (อ.ดอยหลวง อ.ป่าแดด)
- เป็นต้นแบบในการนำนวัตกรรม นานาไบบิเล , แม็กซีโพล , โอลิโพล
มาใช้ในโรงเรียนผู้สูงอายุวัดหัวฝาย

มิติที่ 6
ด้าน
สวัสดิการ

- ปี 2565 ครัวเรือนประมาณในพื้นที่ตำบลสันกลาง ได้รับความช่วยเหลือ
เฉพาะหน้า เป็นเงินสงเคราะห์ครอบครัว จำนวน **32** ครัวเรือน รวมเป็นเงิน
60,000 บาท (หกหมื่นบาทถ้วน)
- เครื่องอุปโภคบริโภค จำนวน **550** ครัวเรือน , รถวีลแชร์ **46** ราย ,
ซ่อมแซมบ้านผู้ยากไร้ **2** หลัง

ศูนย์ช่วยเหลือสังคม วัดหัวฝาย

ที่ตั้ง

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ
ตำบลสันกลาง วัดหัวฝาย ตำบลสันกลาง
อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

ประสานคณะกรรมการ

- 1.ประธาน : พระครูปิยวรรณพิพัฒน์ ดร. โทร. 0816027197
- 2.เจ้าหน้าที่ พ.ม. : นางสาวยุพิน นาใจ โทร. 0817655277
- 3.ผู้ประสานงาน : นายอัศศักดิ์จา อินทร โทร. 0814737943
- 4.อ.พ.ม. : นางจันทร์เพ็ญ ตัวลือ โทร. 0812574113
- 5.สภาเด็กและเยาวชน : นางสาวชนิสรา เสนามงคล โทร. 0928970363

ทุนทางสังคม

1. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลสันกลาง
2. ศูนย์บริการคนพิการตำบลสันกลาง
3. ศูนย์พัฒนารอบครัวในชุมชนตำบลสันกลาง
4. สภาองค์กรชุมชนตำบลสันกลาง
5. โรงเรียนผู้สูงอายุวัดหัวฝาย
6. ศูนย์ปฏิบัติการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังวัดหัวฝาย
7. อ.พ.ม. 964 คน
8. อ.พ.ม.เชี่ยวชาญผู้สูงอายุ 41 คน
9. Care giver (CG) 188 คน

ผลการดำเนินงาน

1. เยี่ยมบ้านครัวเรือนเปราะบาง มอบเครื่องอุปโภคบริโภค
จำนวน 120 ราย
2. มอบรถเข็นคนพิการ จำนวน 46 ราย
3. จัดอบรมจิตอาสาพัฒนาสังคม (อ.พ.ม.น้อย) 44 คน
4. ซ่อมแซมบ้านให้ผู้ยากไร้ 2 หลัง

เขตการปกครอง 15 ตำบล ในพื้นที่อำเภอพาน
มีประชากร ทั้งหมด 109,077 คน

ชาย = 53,418 คน (48.54%)
หญิง = 56,626 คน (51.46%)
เด็ก = 14,437 ราย
เยาวชน = 7,420 ราย
ผู้สูงอายุ = 31,419 ราย
สตรี = 56,175 ราย
ผู้ป่วยติดเตียง = 323 ราย
แม่เลี้ยงเดี่ยว = 90 ราย
เด็กแรกเกิด = 3,246 ราย
คนพิการ = 4,740 ราย
ครอบครัวแห่งกลาง = 1,033 ราย
ครัวเรือนเปราะบาง = 7,945 ราย

ครัวเรือนเปราะบาง (TPMAP)

ทั้งหมด 7,945 ครัวเรือน (18,041 คน)

กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

เครือข่ายโรงเรียนผู้สูงอายุจังหวัดเชียงราย ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายด้านต่าง ๆ ในการจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้สอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2552) และพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และแผนพัฒนาระดับชาติอีกหลายฉบับ รวมถึงแผนส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม เพื่อพัฒนาผู้สูงอายุ และแก้ไขปัญหาสังคมผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน สร้างรายได้ สร้างคุณค่าให้แก่ผู้สูงอายุ โดยแบ่งสาระการเรียนรู้ออกเป็น 6 มิติแห่งการเรียนรู้ ดังนี้

มิติที่ 1

- ด้านสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตที่ดี

มิติที่ 2

- ด้านเศรษฐกิจและวิชาชีพ

มิติที่ 3

- ด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม

มิติที่ 4

- ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และจิตอาสา

มิติที่ 5

- ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร

มิติที่ 6

- ด้านสวัสดิการ

มิติที่ ๑ ด้านสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตที่ดี

ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกาย และจิตใจที่ดี พร้อมสำหรับการใช้ชีวิตที่พึ่งพาตนเองเป็นหลัก ไม่เป็นภาระของ ลูกหลานและสังคม โดยจัดมีการตรวจเช็คสุขภาพของผู้สูงอายุ อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับช่วงวัย จัดกิจกรรมในการพัฒนาสุขภาพจิต สร้างธรรมเนียมสุขภาพ ผู้สูงอายุขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสุขภาพของผู้สูงอายุ

มิติที่ ๒ ด้านเศรษฐกิจและวิชาชีพ

ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีอาชีพ มีรายได้เป็นของตนเอง โดยจัดให้มีการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ เช่น การจักสาน การปลูกพืชผักสวนครัว การทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ สามารถพึ่งพาตนเองได้

มิติที่ ๓ ด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม

ส่งเสริมผู้สูงอายุให้เป็นคนดี มีคุณธรรม อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข โดยนำหลักธรรม เรื่อง “ศีลห้า” มาเป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมของผู้สูงอายุ ควบคู่กับการดำเนินกิจกรรม หมู่บ้านรักษาศีลห้า เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เรียนรู้ และนำไปปฏิบัติ

มิติที่ ๔ ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และจิตอาสา

ส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในชุมชนที่น่าอยู่ ผู้สูงอายุมีจิตสาธารณะ ช่วยเหลือ
เกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยใช้หลักคิดที่ว่า “หน้าบ้านน้อมอง หลังบ้านนวดู ในบ้านน่ายู่” เน้นกิจกรรมการ
ปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ แบบปลอดสารพิษ และแบ่งปันทรัพยากรซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมด้านจิตอาสา
ให้ผู้สูงอายุได้ปฏิบัติร่วมกัน

มติที่ ๕ ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและนวัตกรรม

ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และการสื่อสาร ให้ผู้สูงอายุมีความรู้ เท่าทันเทคโนโลยี ตลอดจนภัยคุกคามจากเทคโนโลยี และ การใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ โดยร่วมมือกับศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย ในการจัดการ เรียนการสอนด้านเทคโนโลยี เช่น การใช้ Facebook, Line และสื่อออนไลน์อื่น ๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุรู้เท่าทัน กลลวงที่มากับสื่อออนไลน์ และป้องกันการตกเป็นเหยื่อ การหลอกลวงที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

มิตินี้ ๖ ด้านสวัสดิการ

ส่งเสริมสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียง ตลอดจนการสร้างเครือข่ายสวัสดิการ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีสภาพความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยให้ผู้สูงอายุได้ทำกิจกรรมร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

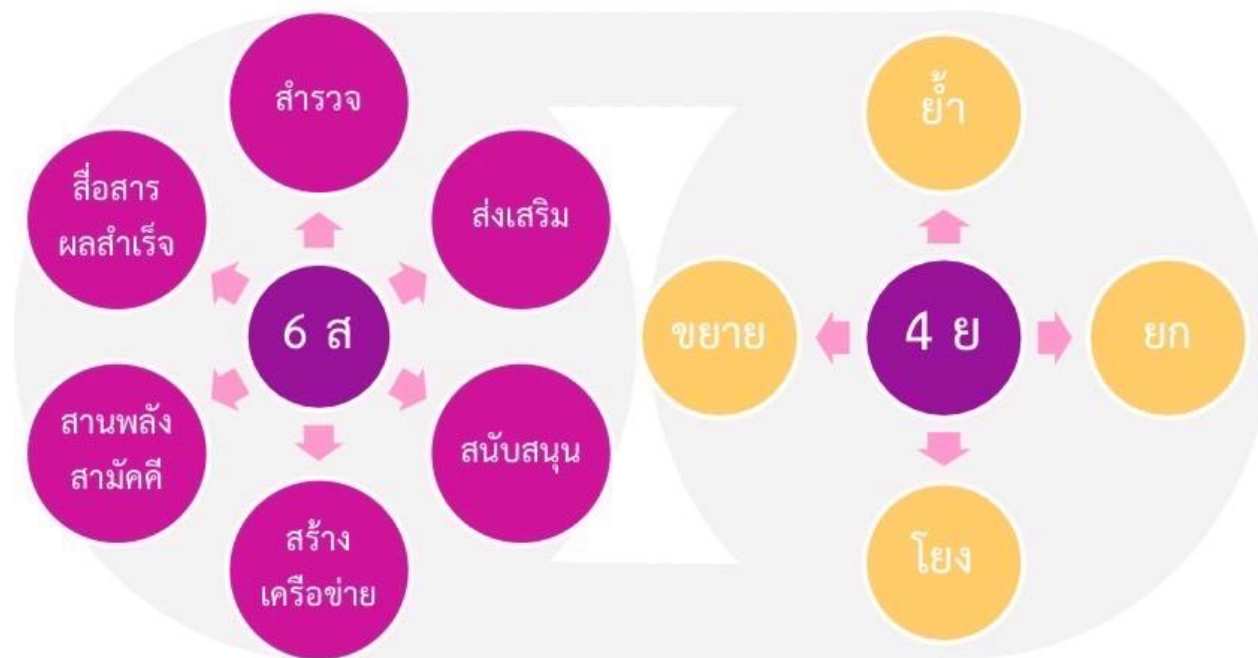
การลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม การมอบสิ่งของช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้พิการ และกลุ่มเปราะบาง การส่งต่อกำลังใจให้แก่กัน เพื่อให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และมีที่พักพิงทางจิตใจ

จากการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ 6 มิตix้างต้น ได้แบ่งการจัดเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ 1) ทักษะชีวิต 50% 2) อาชีพ 30% และ 3) วิชาการ 20% เพื่อความเหมาะสมในการเรียนรู้ และส่งเสริมการดำเนินกิจกรรม

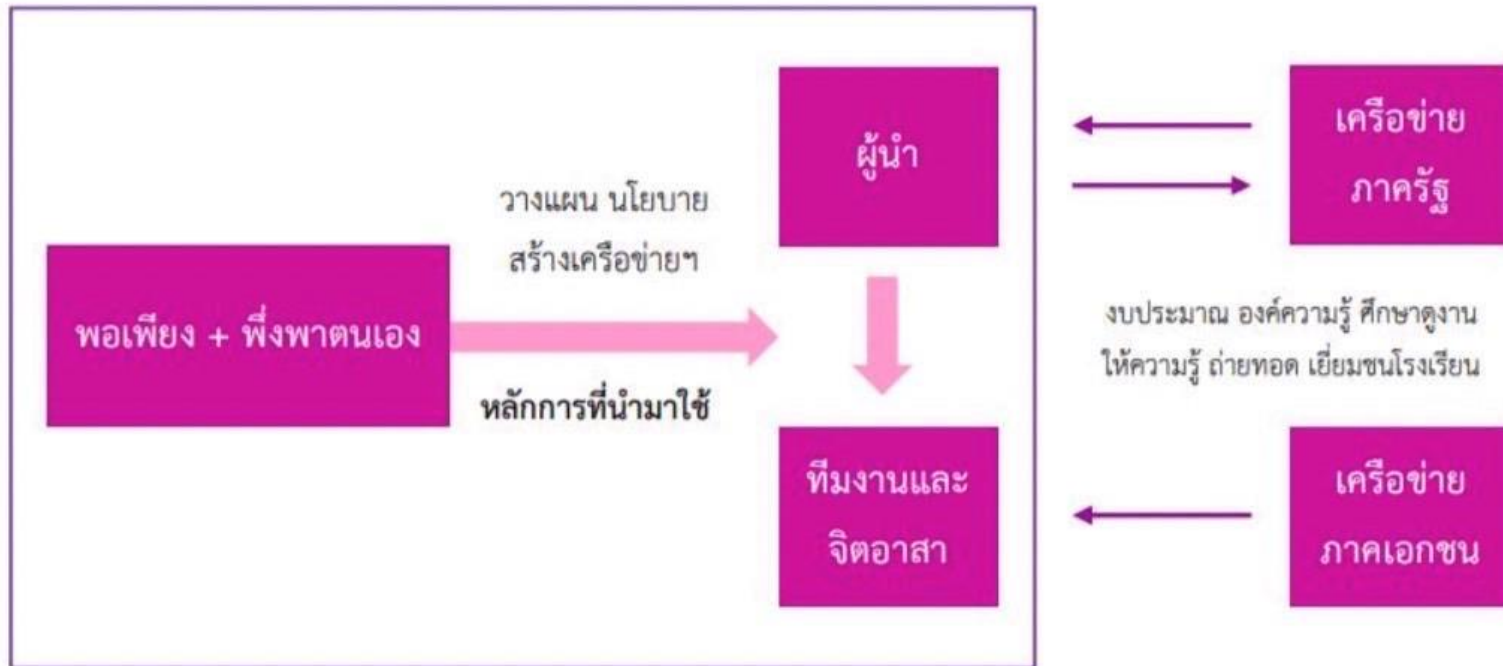

❖ การต่อยอดและแนวทางการขับเคลื่อนของเครือข่ายโรงเรียนผู้สูงอายุ 17 จังหวัดภาคเหนือ

เครือข่ายโรงเรียนผู้สูงอายุ 17 จังหวัดภาคเหนือ มีแนวทางการขับเคลื่อนงานผ่านโมเดล 6 ส. ได้แก่ การสำรวจ ส่งเสริม สนับสนุน สร้างเครือข่าย สานพลังสามัคคี และสื่อสารผลสำเร็จ และ 4 ย. ได้แก่ ย้ำ ยก โยง ขยาย โดยเน้นขับเคลื่อนผ่านการดำเนินงานเดิม ยกย่องคนทำความดี เชื่อมโยงให้เกิดความเหนียวแน่นของเครือข่ายโรงเรียนผู้สูงอายุ 17 จังหวัดภาคเหนือ และเกิดการขยายผล โดยการขยายเครือข่ายโรงเรียนผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ให้ครอบคลุมทั้ง 77 จังหวัดทั่วประเทศ

ความยั่งยืนของกระบวนการ

เครือข่ายโรงเรียนผู้สูงอายุ 17 จังหวัดภาคเหนือ มีการกำหนดกระบวนการที่มีความยั่งยืน การวางแผน วางแผนงานด้านต่าง ๆ การสร้างเครือข่ายการทำงานที่มีการหนุนเสริมซึ่งกันและกัน ที่สำคัญ คือ การมีผู้นำในการดำเนินที่เข้มแข็งนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จแบบยั่งยืน มีทีมงาน และครูจิตอาสาที่มีส่วนเสริมสร้างการทำงานที่เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น การทำงานด้วยใจรัก ด้วยจิตอาสาอย่างแท้จริง ยังมีหลักการทำงานในการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก จึงทำให้กระบวนการทำงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ยังมีการสนับสนุนองค์ความรู้ งบประมาณ การส่งเสริมการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ จากเครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชน